

diplomant: **Jan Mojka**

téma: Místem tvořená

atelier: atelierZKN

ústav: Ústav urbanismu 15119

vedoucí práce: Ing. arch. Tomáš Zmek

oponent: Ing. arch. David Pavlišta

v Praze 24-01-2025

Honzovy práce, ať již se odvolával na mentální vrstevnice na Smíchově, projev urbanismu mikroregionu v jednom bodě, či časoprostorové vazby sídel u Rokycan, byly vždy náročné na konzultování, pochopení a hlavně na předání své podstaty divákovi / čtenáři. O to větším překvapením byl jeho předdiplom, najednou až hmotný, jasně definovaný, čitelný, specifikovaný. Zliv, rodné město, jeho historická stopa, vesnická, normalizační i porevoluční a jeho vize, vývoj, spekulace. Vše hmatatelné, uchopitelné. Jasně definované zadání, samotná Zliv na vlastní oči pak harmonická až po hlavní „neprostor“ původního náměstí, kde se kolem kostelíku rozhostila vzorkovna snad těch nejhorších možných novodobých zásahů. Město bez centra, město s prázdnou duší. Najít opět možnost identifikovat střed Zlivi, najít možnost identifikovat se se středem Zlivi, úkol, který si Honza vytknul.

Jak čtu Honzův zásah? Přistihl jsem se, nakažen virem Mojka, že konkrétní čáry, domy pro mě při přemýšlení nad jeho diplomem nejsou až tak důležité. Hledání, definování si pojmu náves, náměstí, toho, co tato slova dnes v organismu „obydlí“ znamenají a zda vůbec ještě lze takto přemýšlet o struktuře současných sídel. Jak je definován prostor, identita místa, identifikace jak v místě, tak místa vůči svému okolí, ale i celku.

Jsme na konci společného přemýšlení nad Zliví, jsem na konci portfolia, smířen se vším, i když... Bylo třeba bourat, byť urbanisticky zcela destruktivní, stávající dům (není důležitý levný a nekvalitní detail, destruktivní je jeho stopa)? Celku bourání výrazně pomohlo, pomohlo by to i novému vnímání centra Zlivi. Nebylo to na druhé straně jen zjednodušení si situace? Má architekt právo takto nakládat se stávající strukturou? Nebo má naopak povinnost upozornit na zásadní chyby, dále je nepetrifikovat a své vize od těchto chyb odprostit? Je to povinnost vůči městu nebo naopak vůči konkrétním lidem? Otázky, na které je těžké najít jednoznačné odpovědi. Novou zástavbovou strukturu centra ceníme, dokázala zapojit dobové funkční náplně, architekturu a stavební čáry, dokázala je absorbovat jak svým urbanismem, tak novými funkcemi. Bezbřehost prostoru byla rozdělena na souostroví odlišných funkcí a atmosfér.

Honza vždy ukazoval, že přemýšlení s ním není jednoduché, prosté. Dokáže klást spoustu otázek, dokáže na ně hledat odpovědi, co je nejpodstatnější, dokáže již své odpovědi realizovat, přetavit do konkrétního, poctivě formulovaného návrhu a ten svou osobitou grafikou odprezentovat. Myslíme, že již nyní je skvělým architektem, stejně jako byl skvělým členem komunity našeho atelieru.

Navrhujeme známku A.

Tomáš Zmek